

MINISTERIËLE OMZENDBRIEF VAN 14 AUGUSTUS 2014 - GEMEENTELIJKE DOTATIES AAN DE HULPVERLENINGSZONES - CRITERIA

Aan de dames en heren Provinciegouverneurs,

Artikel 68 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid werd gewijzigd en aangevuld door een wet van 19 april 2014.

Dientengevolge bepaalt artikel 68:

“Art. 68. §1. *De gemeentelijke dotatie wordt ingeschreven in de uitgaven van elke gemeentebegroting. Zij wordt ten minste in twaalfden uitbetaald.*

§2. *De dotaties van de gemeenten van de zone worden jaarlijks vastgelegd door de raad op basis van een akkoord, bereikt tussen de verschillende betrokken gemeenteraden.*

Het akkoord wordt bereikt ten laatste op 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de dotatie bestemd is.

Voor de eerste inschrijving van de gemeentelijke dotatie kan de raad van de prezone beslissen de datum van 1 november 2014 te verdagen en ten laatste op 1 november 2015 een akkoord bereiken.

§3. *Bij gebrek aan dergelijk akkoord, wordt de dotatie van elke gemeente vastgesteld door de provinciegouverneur, rekening houdende met de volgende criteria voor elke gemeente:*

- *de residentiële en actieve bevolking;*
- *de oppervlakte;*
- *het kadastraal inkomen;*
- *het belastbaar inkomen;*
- *de risico's aanwezig op het grondgebied van de gemeente;*
- *de gemiddelde interventietijd op het grondgebied van de gemeente;*
- *de financiële draagkracht van de gemeente.*

Aan het criterium «residentiële en actieve bevolking» wordt een weging van minstens 70 % toegekend.

De gouverneur brengt elke gemeente op de hoogte van het bedrag van de gemeentelijke dotatie waarvoor hij moet instaan, dit ten laatste op 15 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor de dotatie bestemd is.

Voor de drie jaren die volgen op de integratie van de brandweerdiensten in de hulpverleningszones, houdt de gouverneur bij het bepalen van de gemeentelijke dotatie rekening met het passief van de gemeenten inzake de bijdragen bedoeld in artikel 10, §4, van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming.

De gouverneur kan beslissen over specifieke betalingsmethoden voor de betaling van de gemeentelijke dotaties.

De gemeenteraad kan tegen de beslissing van de gouverneur beroep instellen bij de minister binnen een termijn van twintig dagen, te rekenen vanaf de dag na de kennisgeving ervan aan de gemeentelijke overheid.

De minister van Binnenlandse Zaken beslist over dit beroep binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen vanaf de dag na de ontvangst ervan.

Ten laatste op de laatste dag van deze termijn deelt hij zijn beslissing mee aan de gouverneur, de zoneraad en de gemeenteraad.

Bij ontstentenis van een beslissing bij het verstrijken van de termijn, wordt het beroep als verworpen beschouwd.

De beslissing aangaande het beroep geldt als inschrijving in de gemeentebegroting op 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de dotatie bestemd is.

§4. De gemeente stort het bedrag van de vastgestelde gemeentelijke dotatie, met toepassing van het huidige artikel, op een op naam van de zone geopende rekening bij een financiële instelling.

Bij ontstentenis van betaling binnen dertig dagen na de in §1 bedoelde kennisgeving aan de raad, of bij het verstrijken van de beroepstermijn of de beroepsprocedure bedoeld in §3, schrijft de gouverneur van ambtswege het verschuldigde bedrag in de begroting van de gemeente in. Dit bedrag wordt op bevel van de gouverneur overgeschreven van een door de gemeente geopende rekening bij een financiële instelling naar een door de schuldeisende zone geopende rekening bij een financiële instelling.”

Vroeger bepaalde artikel 68 dat, bij gebrek aan akkoord, de raad een door de Koning vastgelegde aanvullende verdeelsleutel toepaste. De verschillende geteste scenario's veroorzaakten echter systematisch problemen voor een reeks gemeenten. De regering heeft hieruit geconcludeerd dat het derhalve beter was om voorrang te geven aan een akkoord tussen gemeenten en, bij gebreke, om de tussenkomst van de gouverneur te voorzien teneinde een evenwichtige oplossing op maat uit te werken, rekening houdend met de lokale specificiteiten.

Uit het voorgaande blijkt dat de tussenkomst van de gouverneur pas vereist is na de vaststelling dat er geen consensus kon worden bereikt tussen de gemeenten van de zone. De intentie van de wetgever bestaat er duidelijk in het tegengestelde effect te vermijden van een voortijdig gecommuniceerde verdeelsleutel, die negatief zou wegen op het verloop van deze onderhandelingen.

Indien het nuttig zou blijken om binnen uw administratie bepaalde voorafgaande simulaties te laten uitvoeren, zou men, om rekening te houden met de intentie van de wetgever, elke verspreiding hiervan moeten vermijden. Anders handelen zou ertoe leiden dat de nadelen waaraan het vorige systeem alle zones van het Koninkrijk blootstelde naar het zonaal niveau zouden worden overgedragen.

Wat meer in het bijzonder de criteria opgesomd in de wet betreft, zijn sommigen u reeds bekend aangezien ze aansluiten bij het huidige systeem inzake de verdeling van de kosten van de gemeentelijke brandweerdiensten tussen de gemeenten-groepscentra en de beschermde gemeenten.

1. De residentiële bevolking: het aantal natuurlijke personen dat is ingeschreven in het bevolkingsregister van een gemeente op 1 januari 2014 zoals momenteel gebruikt voor de verdeling van de kosten van de brandweerdiensten.
2. De actieve bevolking: het aantal natuurlijke personen dat een beroepsactiviteit uitoefent op het grondgebied van een gemeente. Voor de dotaties 2015 zullen deze gegevens, die afkomstig zijn van de RSZ en vastgesteld zijn op 31 december 2012, u worden meegedeeld door mijn administratie.
3. De oppervlakte: de oppervlakte van de gemeente.
4. Het kadastraal inkomen: het gemiddeld normaal netto-inkomen van één jaar zoals bedoeld in artikel 471 van het WIB 92 en zoals momenteel gebruikt voor de verdeling van de kosten van de brandweerdiensten. Voor de dotaties 2015 wordt gebruik gemaakt van de gegevens op 1 januari 2014 die aangereikt worden door de gewestelijke directie van de FOD Financiën.
5. Het belastbaar inkomen: het belastbaar inkomen in de personenbelasting zoals bedoeld in artikel 6 van het WIB 92. Voor de dotaties 2015 zullen de gegevens van het begrotingsjaar 2012 – inkomsten 2011, u worden meegedeeld door mijn administratie.
6. De risico's aanwezig op het grondgebied van de gemeente: rekening houdend met het feit dat de recurrenente risico's grotendeels afhankelijk zijn van de eerste vijf vermelde criteria, is het wenselijk enkel de punctuele risico's te weerhouden onder het criterium "risico's". Er werd een werkgroep

opgericht in het kader van de opstelling van een ontwerp van koninklijk besluit tot vastlegging van de aanvullende verdeelsleutel. Deze werkgroep creëerde een formule die de risico's opneemt die een ontegensprekelijke invloed hebben op de kosten van de hulpdiensten en die een weging van deze risico's vastlegde in functie van de kosten die ze met zich meebrengen. Deze formule en de tabel van de wegingen verbonden aan de verschillende risico's zijn als bijlage bijgevoegd bij deze omzendbrief.

7. De gemiddelde interventietijd op het grondgebied van de gemeente: dit gegeven is beschikbaar via de software Care waarover u en de lokale overheden beschikken. Voor de berekening van deze gemiddelde interventietijd moet er rekening gehouden worden zowel met het postennetwerk van de zone – met inbegrip van de huidige vooruitgeschoven posten – als met de posten van andere zones die interveniëren in het kader van de snelste adequate hulp. Het is de bedoeling van de wetgever dat een hogere gemiddelde interventietijd aanleiding geeft tot een vermindering van de gemeentelijke dotatie.
8. De financiële draagkracht van de gemeente: men dient onder andere rekening te houden met de tussenkomsten van de gemeenten in het systeem inzake de verdeling van de kosten van de gemeentelijke brandweerdiensten tussen de gemeenten-groepscentra en de beschermde gemeenten zoals voortvloeiend uit de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming.

Naar gelang van de lokale omstandigheden kan de formule die de gemeentelijke dotaties bepaalt, variëren van zone tot zone. Alle criteria moeten in de formule opgenomen worden, maar de weging ervan is vrij. De weging van de criteria moet in alle gevallen het voorwerp uitmaken van een formele motivering op basis van de lokale omstandigheden.

Bijvoorbeeld voor de criteria van de residentiële bevolking en de actieve bevolking – die, samen moeten meetellen voor minstens 70 % – kan het relatieve gewicht van deze twee criteria verschillen in functie van de lokale omstandigheden. De werkgroep die ik eerder vermeldde, raadde een weging aan van 60 % voor de residentiële bevolking en van 10 % voor de actieve bevolking. De aanwezigheid van veel ondernemingen die actief zijn in de sectoren van de afbraak/bouw, bijvoorbeeld, zou echter een grotere weging kunnen rechtvaardigen van het criterium van de actieve bevolking aangezien het frequentiecijfer en de ernst van de arbeidsongevallen hoger zijn in deze sectoren dan in andere sectoren.¹ Omgekeerd kan de aanwezigheid van veel hoge appartementsgebouwen of van rusthuizen een grotere weging rechtvaardigen van het criterium van de residentiële bevolking.

Met betrekking tot de mogelijkheid om specifieke betalingsvoorwaarden vast te leggen voor de gemeentelijke dotatie, wordt bijvoorbeeld gedacht aan een spreiding in de tijd van deze betaling.

Indien één of meerdere prezones binnen éénzelfde provincie beslissen om hun overgang naar de zone uit te stellen, moet, voor de periode tussen 1 januari 2015 en de overgangdatum, overgegaan worden tot een verdeling van de kosten van de brandweerdiensten tussen de gemeenten van die prezone(s). Deze verdeling zal gebeuren volgens de regels vastgelegd in artikel 10 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming.

¹ Zie http://www.faofat.fgov.be/site_nl/stats_etudes/taux_frequence_gravite/documents/Graden-2012-NL_000.pdf

Bijlage: formule en weging van de risico's

De waarde voor elke risicocategorie wordt berekend op basis van de waarden die vermeld zijn in de tabel in bijlage en bij de volgende formule toe te passen:

$$\left(A \times 10 \times \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} \right) + \left(B \times 10 \times \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} \right) + \left(C \times 2 \times \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} \right) + (D \times 2 \times n) + (E \times 1 \times n) + (F \times 1 \times n)$$

A = De toegekende waarde in de kolom Infrastructuur tegenover het bedoelde risico;

B = De toegekende waarde in de kolom Materieel tegenover het bedoelde risico;

C = De toegekende waarde in de kolom Opleiding tegenover het bedoelde risico;

D = De toegekende waarde in de kolom Oefening tegenover het bedoelde risico;

E = De toegekende waarde in de kolom Preplanning tegenover het bedoelde risico;

F = De toegekende waarde in de kolom Preventie tegenover het bedoelde risico;

n = Aantal keer dat het bedoelde risico voorkomt op het grondgebied van de gemeente.

$\sum_{i=1}^n \frac{1}{i}$ = de som van alle $1/i$ voor alle gehele getallen i van 1 tot en met n .

Voorbeeld: als n gelijk is aan 3, dan krijgt men dus $\sum_{i=1}^3 \frac{1}{i} = 1/1 + 1/2 + 1/3 = 11/6$

Risicocategorie	A	B	C	D	E	F
	Infrastructuur	Materieel	Opleiding	Oefening	Preplanning	Preventie
Ziekenhuis > 30 erkende bedden	0	0	0	3	3	3
Seveso 1 - site	3	4	4	3	3	3
Seveso 2 - site	3	4	4	4	4	4
Kerncentrale	3	2	4	4	4	4
Internationaal luchthaven	2	3	3	2	3	1
Spoorwegtunnel > 200 m	2	3	3	3	3	1
Autowegtunnel > 200 m	2	3	3	3	2	1
Zeehaven	4	5	4	3	3	2

